

Dosarul nr. 2ra-1721/23
2-22158300-01-2ra-26022024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, A. Braga, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

01 august 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Zivacov Igor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Zivacova Svetlana
împotriva lui Zivacov Igor privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere
pentru copilul minor și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Zivacova Svetlana și a fost casată integral hotărârea din
06 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 31 octombrie 2022, Zivacova Svetlana a depus cerere de chemare în
judecată împotriva împotriva lui Zivacov Igor privind modificarea cuantumului pensiei
de întreținere pentru copilul minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 16 septembrie 2006, a fost
încheiată căsătoria între Zivacova Svetlana și Zivacov Igor, înregistrată la OSC mun.
Chișinău. Din căsătorie, s-a născut copilul XXXXX.

A menționat că, pe parcursul căsniciei s-a creat o atmosferă insuportabilă, deseori
erau certuri, iar nenumăratele tentative de a păstra familia nu s-au soldat cu succes.

A indicat că, prin hotărârea din 03 iunie 2014 a Judecătoriei sect. Botanica, mun.
Chișinău, a fost admisă acțiunea depusă de Zivacov Igor către Zivacova Svetlana, fiind
desfăcută căsătoria și determinat locul de trai al copilului minor XXXXX cu mama.

A relevat că, prin hotărârea din 27 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea Svetlanei Zivacova. S-a încasat din contul lui Zivacov Igor în beneficiul Svetlanei Zivacova pensie pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în cuantum fix de 1 100 de lei lunar, începând cu 28 august 2017 și până la atingerea majoratului de către copil.

A mai indicat că, din momentul depunerii cererii de chemare în judecată, din anul 2017 privind încasarea pensiei de întreținere a copilului XXXXX și până la momentul depunerii prezentei cereri, cheltuielile de întreținere zilnice ale copilului s-au majorat substanțial, au apărut cheltuieli inclusiv legate de efectuarea diverselor cercuri de dezvoltare a copilului. Cheltuieli pe care le suportă de una singură, ori, pârâtul, manifestă o indiferență totală ceea ce se referă la înscrierea copilului la diferite cercuri de dezvoltare.

Totodată a invocat că, creșterea prețurilor medii de consum cu 0,2 la sută a fost determinată de majorarea prețurilor la mărfurile nealimentare cu 0,4 la sută, prețurilor la tarifele serviciilor prestate populației - cu 0,1 la sută și de menținerea prețurilor la produsele alimentare la nivel. Iar la mărfurile nealimentare, în perioada de analiză au crescut prețurile la: sandale pentru femei - cu 6,6%, pentru copii și bărbați - cu 3,8% și respectiv 1,4% costume de baie pentru femei - cu 3,2%, aspiratoare - cu 2,8%, maiouri pentru bărbați - cu 2,7%, rochițe pentru copii - cu 2,6%, costume pentru dame - cu 2,1%, plite electrice - cu 2,0%, aparate de aer condiționat - cu 1,7%, cămăși, bluze, tricouri pentru copii - cu 1,4%, biciclete și costume sportive pentru copii - cu câte 1,3%, accesorii pentru masă, frigider și congelatoare - cu câte 1,1%, carburanți pentru autoturisme - cu 1,0%, țigări - cu 0,3%.

A reiterat că, concomitent, în perioada de raport au scăzut prețurile la: telefoane și alte aparate pentru comunicarea la distanță - cu 1,1%, televizoare - cu 0,6%, cărbune de pământ - cu 0,5%, mijloace de înregistrare a sunetelor și imaginilor, articole de acoperit capul pentru copii și femei, ghete pentru copii - de la 0,1% pînă la 0,4%.

A afirmat că, la serviciile prestate populației în luna mai a fost înregistrată majorarea tarifelor medii lunare la: plata pentru întreținerea copiilor la creșe și grădinițe - cu 2,0%, serviciile transportului feroviar internațional de pasageri - cu 1,9%, serviciile de taxi - cu 1,6%, repararea locuințelor - cu 1,1%.

Prin urmare, a notat că, raportând la informația publicată de Biroul Național de Statistică a Republicii Moldova, indicele prețurilor de consum în august 2022, a constituit 138,82% (prețurile medii de consum au crescut de circa 1,4 ori).

A menționat că, prin Hotărârea Guvernului RM, nr.678 din 27 decembrie 2020, privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, este de 9 900 de lei, iar în raport cu posibilitățile materiale pe care le are pârâtul și ținând cont de faptul că, cheltuielile de întreținere a copilului minor au crescut substanțial dar și prețurile medii de consum au crescut din anul 2017 până în anul 2022 de circa 1,4 ori, consideră că pensia în mărime de 3 500 de lei este una adecvată.

A mai adăugat că, încercările de soluționare a litigiului privind majorarea cuantumului pensiei alimentare pe cale amiabilă nu s-au soldat cu succes, pârâtul invocând faptul că respectă hotărârea judecătorească.

În drept, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Russu Vitalie, reprezentantul reclamantei Zivacova Svetlana este bazată pe prevederile art.art.74, 75 din Codul familiei.

A solicitat majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născută la XXXXX și încasarea de la pârât în beneficiul Svetlanei Zivacova pensia alimentară în sumă bănească în mărime de 3 500 de lei lunar.

Prin hotărârea din 06 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a notat că întreținerea copilului pe toată această perioadă a fost pe seama tatălui, (procurarea rechizitelor școlare, îmbrăcăminte, încălțăminte, jucării, produse alimentare, etc.), era la îngrijirea acestuia (petrecând-o/întâlnind-o de la școală, vizitând instituțiile medicale, solicitând medicul de familie la domiciliu, făcea lecțiile cu copilul).

Astfel, a menționat că partea reclamantă nu a obiectat că copilul a locuit cu tata (pârâtul) și că acesta a avut grijă de copil.

La fel, s-a constatat că până în prezent pârâtul acordă îngrijire copilului și participă la întreținerea acestuia, mai ales se pune accent și se achită cheltuielile legate de sănătatea copilului (plombe dentare, bretele dentare, ochelari etc), precum și contribuie la procurarea vestimentației necesare, tehnicei etc.

La fel, prima instanță a atestat că în ședința de judecată nu s-a demonstrat schimbarea situației materiale a pârâtului, ce ar permite modificarea pensiei de întreținere, ba dimpotrivă partea nu urmează a fi împovărată cu o sumă de bani, pe care nu ar avea posibilitate să o achite, formând datorii.

Totodată, a menționat că pârâtul achită pensia de întreținere stabilită prin hotărârea judecătorească, precum și contribuie suplimentar la cheltuielile necesare a copilului.

La data de 09 februarie 2023 Zivacova Svetlana, a declarat apel împotriva hotărârii din 06 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Zivacova Svetlana, a fost casată integral hotărârea din 06 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a pronunțat o hotărâre nouă prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX stabilite prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 noiembrie 2017, cu încasarea de la Zivacov Igor în beneficiul Svetlanei Zivacova a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 de lei, lunar până la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat din contul lui Zivacov Igor în beneficiul lui Zivacova Svetlana cheltuielile de asistență

juridică în sumă de 3 000 de lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată. S-a încasat din contul lui Zivacov Igor în beneficiul statului taxa de stat în suma de 1 080 de lei.

Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău a considerat că, în conformitate cu art. 110 din Codul familiei, Zivacova Svetlana a prezentat suficiente probe care confirmă că, de la data emiterii hotărârii judecătorești irevocabile nominalizate, s-au schimbat esențial circumstanțele cauzei care impun modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul minor și anume, vârsta copilului raportată la informația Biroului Național de Statistică privind mărimea minimului de existență pentru un copil, calculată semestrial și anual, care periodic se modifică, precum și activitățile desfășurate de către copil care necesită a fi achitate.

Instanța de apel a reținut ca, neîntemeiată concluzia primei instanțe referitor la cuantumul pensiei alimentare care urmează a fi încasat din contul lui Zivacov Igor în sumă de 1 100 de lei lunar, or necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate pentru procurarea hainelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copiilor, activități extrașcolare, etc, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Prin încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea mecanică care se conține în dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2023, prin înlocuirea datei de naștere a copilului minor XXXXX, născută la „XXXXX” cu data de naștere corectă „XXXXX”.

Prin decizia suplimentară din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus că, încasarea pensiei de întreținere, potrivit Deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2023, de la Zivacov Igor în beneficiul Svetlanei Zivacova, pentru copilul minor XXXXX, născută la XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 3 000 de lei, lunar se efectuează de la data adresării în judecată- 31 octombrie 2022 până la atingerea majoratului de către copilul minor. S-a anulat titlul executoriu eliberat în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 noiembrie 2017 în cauza civilă nr.2-2550/17.

La data de 19 decembrie 2023, Zivacov Igor a declarat recurs împotriva deciziei din 27 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a invocat prin prisma art. 432 alin.(1) lit. a), b) și e) din Codul de procedură civilă că decizia Curții de Apel este inechitabilă, formală și argumentată contrar legislației naționale.

Totodată a reținut că prin admiterea recursului se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție la capitolul cuantumului pensiei alimentare stabilit potrivit art. 76 din Codul Familiei.

A indicat că instanța de apel a evaluat doar probele reclamantei, fără a ține cont de starea financiară a pârâtului, respectiv consideră aprecierea nerezonabilă a probelor de către instanța de apel. De asemenea a menționat că instanța de apel contrar prevederilor art. 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă nu și-a motivat soluția sa și nu a dat apreciere juridică tuturor circumstanțelor invocate de către recurent.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se

declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 27 septembrie 2023.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentului Zivacov Igor la data de 16 noiembrie 2023 (f.d. 92), însă lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, declarat la 19 decembrie 2023, este în termen.

La 19 aprilie 2024, copia recursului a fost expediată în adresa intimă, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 140).

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Zivacov Igor, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În sensul art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(1).

Articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează că, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului de procedură civilă exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente

și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul de procedură civilă dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Zivacov Igor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor admise de instanțele inferioare și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor. Astfel, la motivarea oricărei cereri de recurs,

pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, trebuie să țină cont de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă, statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Zivacov Igor.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), art. 433 alin. (1) lit. a), art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Zivacov Igor se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi